

Силабус курсу Контроль і аудит

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань 07 – Управління та адміністрування
Спеціальність 071 – Облік і оподаткування
Освітньо-професійна програма – «Облік і оподаткування»

Рік навчання: IV, Семестр: VII

Кількість кредитів: 6 (180 год.) Мова викладання: українська

Керівник курсу

III

кандидат економічних наук, доцент
Шестерняк Марія Михайлівна

Контактна інформація

shesternyak_m@ukr.net, +380979009003

Опис дисципліни

Дисципліна «Контроль і аудит» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо вивчення суті контролю і аудиту, опанування теоретичними знаннями та практичними навичками організації і методики проведення контролю і аудиту, отримання навиків застосування на практиці сучасних форм й методів контролю, опанування організаційними та методологічними основами проведення аудиторської перевірки, створення аудиторської фірми, організації її діяльності та методики проведення аудиторських перевірок, а також супутніх послуг.

Вивчення дисципліни «Контроль і аудит» допоможе студентам сформувати наступні компетентності: сформувати базові знання з теоретичних засад контролю і аудиту як функції управління; оволодіти знаннями законодавства України стосовно контролю у сфері господарської діяльності, навчитися мислити логічно, критично і науково аналізувати значимі проблеми нормативно-правового забезпечення системи органів державного фінансового контролю; застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості; ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів; здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування; здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

У результаті вивчення дисципліни «Контроль і аудит» студенти зможуть: розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств; визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах; розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури; розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Структура курсу

Години
(лек. / сем.)

Тема

Результати навчання

Завдання

4/2	1. Сутність контролю та аудиту як функції управління	Знати правову основу контролю у сфері господарської діяльності. Володіти базовими уявленнями про організаційні форми контролю та їх класифікації. Знати передумови виникнення та суть контролю, основні етапи розвитку економічного контролю та формування системи контролю в Україні. Розуміти сутність аудиту і його місце в системі контролю. Демонструвати знання основних етапів становлення і розвитку аудиту як науки та практичної діяльності	Презентації, питання, тестування
4/2	2. Методологія і методи контролю	Вміти застосовувати методи та методичні прийоми контролю. Знати класифікацію документів за якісними характеристиками. Володіти технікою та різними способами перевірки документів. Вміти застосовувати вибірковий контроль господарських операцій. Знати техніку вилучення документів в контрольному процесі. Вміти застосовувати методичні прийоми документального контролю і фактичного контролю	Презентації, питання, тестування
6/6	3. Організаційні форми державного контролю, моделювання системи контролю	Володіти базовими знаннями про суть, завдання та функції державного фінансового контролю в умовах ринкової економіки. Демонструвати розуміння складових елементів системи державного фінансового контролю. Знати класифікацію державного фінансового контролю: види, форми та методи. Володіти базовими знаннями про становлення та розвиток Державної фіскальної служби в Україні, поділ на Державну податкову службу та Державну митну службу, ліквідацію Державної фіскальної служби та створення Бюро економічної безпеки. Демонструвати розуміння діяльності Бюро економічної безпеки щодо його стратегічної мети, цілей, повноважень, завдань та структури. Демонструвати знання правил професійної етики працівників Бюро економічної безпеки. Знати особливості формування моделей державного фінансового контролю у країнах ЄС. Давати оцінку міжнародної практики державного фінансового контролю	Презентації, питання, тестування
4/2	4. Організація та методика здійснення внутрішньогосподарського контролю та аудиту із застосуванням комп'ютерних технологій	Володіти знаннями про внутрішній контроль та його необхідність в умовах ринкових відносин. Знати особливості організації та методики здійснення внутрішньогосподарського контролю в умовах функціонування комп'ютерної системи підприємства. Володіти знаннями про технічне, програмне, математичне та інші види забезпечення; знати термінологію в галузі комп'ютеризації. Чітко уявляти особливості технології та послідовність процедур комп'ютерної обробки інформації. Володіти базовими уявленнями про інформаційні технології в аудиті	Презентації, питання, тестування
4/4	5. Регулювання аудиторської діяльності та її нормативно-правове забезпечення	Знати особливості нормативно-правового регулювання аудиторської діяльності. Володіти знаннями про основні організаційно-правові форми підприємницької діяльності в аудиті. Знати порядок атестації аудиторів.	Презентації, питання, тестування

		Знати особливості реєстрації аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності. Володіти знаннями про стандартизацію аудиторської діяльності. Володіти базовими уявленнями про внутрішньофірмові стандарти аудиту	
4/4	6. Фундаментальні принципи професійної етики аудиторів	Володіти знаннями про фундаментальні принципи професійної етики аудиторів, розуміти обставини, які можуть загрожувати їх дотриманню, вміти застосовувати застережні заходи, які дозволять усунути або зменшити загрози до прийнятного рівня. Знати права, обов'язки і відповідальність аудиторів та господарюючих суб'єктів при проведенні аудиту. Знати правила професійної етики аудиторів та бухгалтерів	Презентації, питання, тестування, поточне опитування
4/2	7. Організація виконання завдань з аудиту, огляду історичної фінансової звітності, інших завдань з надання впевненості та супутніх послуг	Володіти знаннями про Міжнародні стандарти завдань з огляду (МСЗО). Знати особливості, умови та вміти організувати виконання завдань з аудиту, огляду історичної фінансової звітності, інших завдань з надання впевненості та супутніх послуг	Питання, тестування
4/4	8. Аудиторський ризик та суттєвість в аудиті	Володіти знаннями про аудиторський ризик і його елементи. Вміти оцінювати аудиторський ризик на рівні фінансових звітів в цілому, її показників і категорій операцій. Знати як визначити рівень суттєвості помилок з врахуванням аудиторського ризику	Тестування, виконання ситуаційних завдань
4/2	9. Оцінка системи внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту	Здатність оцінювати систему внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту підприємства для обґрунтування рішення про її надійність, виміру ризику контролю, підготовки основи для планування аудиту, а також розробки конструктивних пропозицій з її удосконалення	Виконання ситуаційних завдань
4/2	10. Планування аудиту	Демонструвати розуміння особливостей планування аудиту фінансової звітності підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності, розробляти стратегію і тактику аудиторської перевірки	Виконання ситуаційних завдань
2/2	11. Умови домовленостей про здійснення аудиту	Вміти застосувати аудиторські процедури щодо прийняття завдання від клієнта або продовження співпраці з ним, документально оформити взаємовідносини між суб'єктом аудиторської діяльності та клієнтом на підставі складання листа-угоди та договору	Виконання ситуаційних завдань
4/2	12. Аудиторські докази	Використовувати ефективні аудиторські процедури з збору аудиторських доказів, узагальнювати їх результати, застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для проведення аудиту	Виконання ситуаційних завдань

2/2	13. Робочі документи аудитора	Знати вимоги до оформлення, зберігання та використання робочих документів, вміти складати і узагальнювати у робочих документах інформацію отриману у процесі аудиту, виконані аудиторські процедури та висновки зроблені за ними	Виконання ситуаційних завдань
4/2	14. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи аудитора	Знати вимоги до формування аудиторського звіту та інших підсумкових документів аудитора, розуміти їх зміст і структуру, типи аудиторських думок та причини їх модифікації, вміти враховувати подальші події при формуванні аудиторського звіту	Виконання ситуаційних завдань

Рекомендовані джерела інформації

1. Ази контролю і нюанси аудиту. *Практичний посібник для представників місцевих органів влади*. Київ. 2019. 46 с. URL: https://oda.carpathia.gov.ua/sites/default/files/imce/190604_kontrol_audit.pdf
2. Бюджетний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 50-51, ст. 572), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 13.09.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
3. Гребень С.Є. Фінансовий контроль як інструмент державного управління закладами вищої освіти : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / Міжрегіональна академія управління персоналом. Київ, 2019. 243 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1L_H9HXLeWqY8ptcwgVOP2eIVZ9MKcUnB/view
4. Гребень, С.Є., Мігус, І.П., Одарчук, К.М. Стан та перспективи розвитку ІТ-аудиту в Україні. *Вчені записки Університету «КРОК»*, № 2 (58), 2020. С. 60–66. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2020-58-60-66>
5. Державна аудиторська служба України. URL: <https://dasu.gov.ua/>
6. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посібн. / [В.М. Русіна, Б.С. Шулюк та ін.]. Тернопіль, 2018. 214 с.
7. Економічна експертиза: теорія, методологія та організація: монографія / М. Лучко, Л. Будник, І. Гарбарець [та ін.]; за заг. ред. М. Лучка. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 308 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/42242>
8. Жидеєва Л. І., Колісник О. П., Салямон-Міхеєва К. Д. Аудит : навч. посіб. Ірпінь, 2019. 312 с.
9. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 9, ст.50), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 01.01.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
10. Закон України «Про Бюро економічної безпеки України» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2021, № 23, ст.197), (із поточними змінами і доповненнями), поточна редакція від 31.03.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>
11. Закон України «Про державну службу» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 4, ст.43), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 28.05.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
12. Закон України «Про електронні довірчі послуги» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 45, ст. 400, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 01.01.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
13. Закон України «Про запобігання корупції» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 49, ст.2056), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 03.08.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
14. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2007, № 29, ст.389), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 31.03.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>
15. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993 р., № 13, ст. 110, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 19.08.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>
16. Класифікація державного фінансового контролю: проблеми побудови та напрямки вдосконалення / Т. А. Жадан та ін. // *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики = Financial and creditactivity: problems of the oryandpractice*. Харків. 2019. Т. 1, № 28. С. 344-353.

17. Кравченко Ю., Ружанський О. Внутрішній аудит системи Державної служби України з надзвичайних ситуацій як елемент публічного менеджменту. *Науковий вісник: Державне управління*, № 1(11), 2022. С. 260–275. [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2022-1\(11\)-260-275](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2022-1(11)-260-275)
18. Кримінальний процесуальний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 24.08.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
19. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (Включаючи Міжнародні стандарти незалежності), видання 2021 року. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-audit> (дата звернення 20.08.2023 р.)
20. Міжнародні стандарти аудиту. *Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2018 року. Частина I, Частина II, Частина III*. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-audit> (дата звернення 20.08.2023 р.)
21. Петрицька О.С. Організація внутрішнього аудиту на підприємствах. *Приазовський економічний вісник*. Випуск 5 (16), 2019. Класичний приватний університет, С. 356-359. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2019/5_16_uk/63.pdf
22. Податковий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 03.09.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
23. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879, зареєстроване в Мін'юсті України 30.10.2014 р.,(із змінами і доповненнями), поточна редакція від 29.07.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>
24. Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту використання інформаційних технологій: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 р.,(із змінами і доповненнями), поточна редакція від 30.05.2023 р. № 517. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/517-2019-%D0%BF#Text>
25. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Державну фіскальну службу України» від 21.05.2014 року № 236, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 27.09.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF#Text>
26. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України» від 03.02.2016 року № 43, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 30.05.23 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF#Text>
27. Постанова Кабінету Міністрів України «Про окремі заходи щодо забезпечення державного фінансового контролю» від 27.09.2022 року № 1119, поточна редакція від 27.09.22 р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1119-2022-%D0%BF#Text>
28. Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Державної податкової служби України та Державної митної служби» від 18.12.2018 року № 1200, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 27.09.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1200-2018-%D0%BF#Text>
29. Про затвердження Правил професійної етики працівників Бюро економічної безпеки України, наказ Бюро економічної безпеки України № 129 від 30.06.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0943-22#Text>
30. Разборська О. О., Пудкалюк Х. О. Якість аудиторських послуг в Україні. Економічний аналіз. Тернопіль, 2018. Том 28. № 4. С. 67-75. URL: <file:///C:/Users/ADMIN/Downloads/1634-6565657109-1-PB.pdf>
31. Урядовий портал. *Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/usi-pitannya-po-e-poslugam/sho-tak-elektronnij-cifrovij-pidpis-ecp>
32. Gopikrishna Butaka, CISA, CDPSE, CEH (15 February 2022). The Evolution of Audit in the Wake of the Pandemic. *IT Business Continuity Audit Program. Digital. English*. URL: <https://www.isaca.org/resources/isaca-journal/issues/2022/volume-1/the-evolution-of-audit-in-the-wake-of-the-pandemic>
33. Hakeem Hammood Flayyih, Aws Saeed Mirdan Alnujaimi, Amjed Hamid Murad, [...], Muthana ABDULWHAB. Using the model of the european foundation for quality management in evaluating the performance of control and internal auditing. (May 2022) *Conference: THE 18TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON EUROPEAN INTEGRATION – NEW CHALLENGES – EINCO 2022 University of Oradea, Faculty of Economic Sciences*. URL: https://www.researchgate.net/publication/360823881_USING_THE_MODEL_OF_THE_EUROPEAN_FOUNDATION_FOR_QUALITY_MANAGEMENT_IN_EVALUATING_THE_PERFORMANCE_OF_CONTROL_AND_INTERNAL_AUDIT

NG

34. McDonnell, C., Kinsella, D. and Healy, E. (2017). *Internal audit insights High - impact areas of focus*. 1st ed. [ebook] Deloitte. Available at: <https://www2.deloitte.com/con-ent/dam/Deloitte/ie/Documents/Audit/Internal-Audit-Hot-Topics-2017.pdf> (application date 08/25/2023)

35. Ms. Afshan Younas, Dr Aza Azlina Md Kassim (2019). Essentiality of internal control in Audit process. (November 2019) *International Journal of Business and Applied Social Science (IJBASS)* URL: <http://dx.doi.org/10.33642/ijbass.v5n11p1>

36. Whittington, P. & Pany, M. (2001). *Principles of auditing & other assurance services*. New York: Mc Graw-Kill. Coso.org. (2017). *Welcome to COSO*. [online] Available at: <https://www.coso.org/Pages/default.aspx> (application date 08/18/2023)

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Контроль і аудит» використовуються наступні способи оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюють конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Контроль і аудит» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Заліковий модуль 1: 1. Опитування під час заняття (теми 1-6) - 5 балів за тему - макс. 30 балів 2. Модульна робота - макс. 70 балів	20
Заліковий модуль 2: 1. Опитування під час заняття (теми 7-14) – 5 балів за тему - макс. 40 балів 2. Модульна робота = макс. 60 балів	20
Заліковий модуль 3: 1. Підготовка КПЗ - макс. 40 балів 2. Захист КПЗ - макс. 40 балів	20
Заліковий модуль 4 (екзамен) 1. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів 2. Задачі (2 задачі) – по 30 балів, макс. 60 балів. 3. Теоретичне питання – макс. 20 балів	40
Разом	100 %

Шкала оцінювання

За шкалою ECTS	За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою
A (відмінно)	90-100	відмінно
B (дуже добре)	85-89	добре
C (добре)	75-84	добре
D (задовільно)	65-74	задовільно
E (достатньо)	60-64	задовільно
FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	35-59	незадовільно
F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)	1-34	незадовільно